

[Aksel Larsen.]

er holdt — jeg tænker ikke mindst på retsforbundets ærede ordførers tale — gør det yderligere nødvendigt at bede om at få en regulær begrundelse for, at vi har brug for en lov som denne, og om klarhed over en mængde forhold, der efter min opfattelse ikke er skabt klarhed over, i hvert fald ikke for offentligheden. Det angår dog også offentligheden, hvordan det går med vor eksport og vor indtjening af valuta, og hvordan det går med retssikkerheden — for at få også det med ind i debatten.

Jeg har det ligesom andre ærede ordførere; jeg kunne godt lide at få at vide, om det, der er sket, indtil dette lovforslag blev fremsat, i virkeligheden betyder, at der allerede er etableret et faktisk statsorganiseret centralsalg til Jugoslavien, og, hvis dette er tilfældet, om man så mener det i overensstemmelse med den gældende lov. Hvis man er i stand til juridisk at påpege dette, skal jeg ikke gøre indsigelse, men i modsat fald må jeg igen spørge: hvorfor kommer man med et lovforslag, efter at man faktisk har etableret dette centralsalg? Ja, for når jeg ser på det brev, landbrugsministeriet har sendt Samarbejdsudvalget for Avlsdyreksport den 22. januar 1960, får jeg unægtelig indtryk af, at i praksis, ikke blot i princippet, er centralsalg etableret. Der står i dette brev, at landbrugsministeriet tiltræder en henstilling, hvorefter en af Samarbejdsudvalget udpeget delegation uanset bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 364 af 29. december 1958 — og denne formulering plejer at betyde, at man giver pokker i den pågældende bekendtgørelse, at man er klar over, at den måske ikke dækkes af bekendtgørelsen eller strider imod den — altså uanset bestemmelserne i denne bekendtgørelse om udførsel af avlsvæg afslutter en rammekontrakt om levering af avlsvæg til Jugoslavien i 1960. Hvis man afslutter en sådan rammekontrakt — det kan være, jeg tager fejl; det kan være, jeg ikke har tilstrækkelig forstand på international handel i almindelighed og international kohandel i særdeleshed — er det for mig et spørgsmål, om man ikke har forpligtelse til at sørge for, at rammekontrakten bliver udfyldt, og at det kvæg, man har forhandlet om, kommer af sted. Det synes der imidlertid ikke

at være udsigt til foreløbig. Mig bekendt er eksporten til Jugoslavien ikke kommet i gang. Når man taler om, at man har udsigt til i løbet af i år at sælge for 10 mill. kr., vil jeg tillade mig at sige, at nu er der snart gået 3 måneder af indeværende år, så man skal skynde sig, hvis man vil nå det.

Landbrugsministeriet giver altså en delegation en sådan meget omfattende fuldmagt, som for mig faktisk er ensbetydende med centralsalg. Jeg taler ikke principielt imod centralsalg, men jeg henholder mig til, at ministeren selv har sagt, at han ikke har fuldmagt til at lave centralsalg. I slutningen af brevet siger man imidlertid, at de forpligtelser, delegationen måtte påtage sig ved underskrivelsen af en rammekontrakt om det jugoslaviske centralindkøb, er landbrugsministeriet uvedkommende. Jeg tillader mig at spørge: hvis delegationen har påtaget sig forpligtelser, der kan medføre økonomisk ansvar, og delegationen eller de, den repræsenterer, bagefter ikke er i stand til at sørge for, at forpligtelserne bliver overholdt, hvem skal så betale gildet? Landbrugsministeriet giver en absolut bemyndigelse til delegationen, men siger: hvis I handler skidt, rager det ikke os. Jeg synes, at det, der står i landbrugsministeriets brev til Samarbejdsudvalget, er meget betænkeligt, og jeg har altså som det ærede medlem hr. H. C. Toft det indtryk, at man faktisk har etableret centralsalg. Jeg kunne godt lide at få en forklaring på, hvorfor man så bagefter kommer og siger, at det har man ikke lov hjemmel til, men vil gerne have den nu.

Endelig: som der mangler en kontrolinstans i bemyndigelsesloven af 16. juni 1958, er der heller ikke i det lovforslag, vi nu har til første behandling, tale om nogen form for kontrol med, hvordan ministeren udnytter sin bemyndigelse. Dette siger jeg ikke, fordi jeg ønsker at skyde på den højtærede minister eller udtrykke nogen mistillid til ham, men det forekommer mig, at når folketinget delegerer en meget omfattende bemyndigelse til en minister, har folketinget pligt til at sørge for, at der er et vist kontrolorgan, formentlig et kontrolorgan for folketinget, som ministeren kan rådføre sig med, og som han skal stå til regnskab over for. Ellers er jeg bange for, at vi kommer for langt ud.